

Bryssel den 8 oktober 2025
(OR. en)

13720/25

RECH 437
TELECOM 346

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 8 oktober 2025

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2025) 724 final

Ärende: MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
En europeisk strategi för artificiell intelligens inom vetenskapen
Vägen mot en resurs för AI-vetenskap i Europa (Raise)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 724 final.

Bilaga: COM(2025) 724 final

Bryssel den 8.10.2025
COM(2025) 724 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

**En europeisk strategi för artificiell intelligens inom vetenskapen
Vägen mot en resurs för AI-vetenskap i Europa (Raise)**

En europeisk strategi för artificiell intelligens inom vetenskapen

Vägen mot en resurs för AI-vetenskap i Europa (Raise)

1. INLEDNING

Vetenskapen har varit en drivande kraft bakom Europas välstånd. I dag förändrar **artificiell intelligens (AI) i grunden hur vetenskaplig forskning bedrivs** – från att underlätta litteraturstudier till att automatisera laboratorieexperiment¹. Forskare använder AI för att angripa komplexa vetenskapliga problem och uppnå snabbare och mer disruptiva innovationer inom alla discipliner². Inom biologin belönades AI-verktyget AlphaFold med 2024 års Nobelpris i kemi och används nu av omkring två miljoner forskare. Denna framgång möjliggjordes genom samarbetet med Europeiska molekylärbiologilaboratoriet (EMBL), som tillhandahöll de högkvalitativa experimentdata³ som krävdes. Inom astronomin har ett europeiskt projekt, med hjälp av maskininlärningsalgoritmer, identifierat över 70 fritt svävande planeter bland miljontals orelaterade stjärnor⁴.

Europas forskare var bland de första att integrera AI i sitt arbete och hade fram till 2017 ledningen mätt i antalet vetenskapliga publikationer som använde AI-tillämpningar. Sedan dess har **Kina och USA kommit ikapp och gått om EU**, med Kina som global etta⁵. EU:s globala andel av AI:s beräkningskapacitet är mindre än 5 procent, jämfört med 75 procent för USA och 15 procent för Kina⁶. Europa är fortfarande en viktig knutpunkt för grundforskning inom AI, vilket speglar kontinentens aktiva AI-forskarsamhälle. EU har dock en liten global andel AI-aktörer (6 procent) jämfört med USA och Kina, och en ännu mindre andel AI-patent (3 procent)⁷.

Länder som USA, Kina, Japan och Storbritannien investerar kraftigt i AI inom vetenskapen och i de resurser som krävs, t.ex. beräkningskapacitet och datamängder. De har lanserat nationella AI-initiativ inom vetenskapen för att stärka sina vetenskapliga ekosystem och ekonomier, uppnå och upprätthålla teknisk suveränitet, skydda den nationella säkerheten och öka sitt politiska inflytande⁸. Samtidigt ser stora teknikföretag AI inom vetenskapen som ett strategiskt område med stor potentiell tillväxt, och de bygger interna AI-team för forskning och samarbetar med ledande forskningsinstitutioner.

Ett europeiskt angreppssätt för AI inom vetenskapen behövs för att EU ska kunna stärka sin ekonomiska ställning och konkurrenskraft i ett mycket dynamiskt läge där AI omformar våra samhällen och ekonomier – även forskarsamhället. I flera större

---

(¹) SAPEA – Science Advice for Policy by European Academies, "[Successful and timely uptake of artificial intelligence in science in the EU](#)", *SAPEA Evidence Review Report*, Berlin, 2024.

(²) Europeiska kommissionen, "[Artificial intelligence in science: Promises or perils for creativity?](#)", *R&I Paper Series*, Working Paper 2025/03, februari 2025.

(³) Europeiska molekylärbiologilaboratoriet (EMBL), Stroe, O., "[Case study: AlphaFold uses open data and AI to discover the 3D protein universe](#)", EMBL:s webbplats, 9 februari 2023, hämtad den 17 oktober 2025.

(⁴) Europeiska unionens publikationsbyrå, "COSMIC-DANCE", CORDIS – EU:s forskningsresultat, hämtad den 17 oktober 2025, <https://cordis.europa.eu/project/id/682903>.

(⁵) Europeiska kommissionen, "Trends in the use of AI in science – A bibliometric analysis", *R&I Paper Series*, Working Paper 2023/04, mars 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/418191>.

(⁶) AI-beräkningskapacitet med specialiserade chip (GPU:er, TPU:er osv.) enligt definitionen i [Pilz m.fl., 2025](#) (arXiv:2504.16026).

(⁷) [The Role of Artificial Intelligence in Scientific Research – A Science for Policy, European Perspective](#), Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2025, JRC143482, DOI: 10.2760/7217497.

(⁸) [USA, Kina, Japan, Storbritannien](#).

rapporter^{9,10} rekommenderas det att AI tas till vara för att överbrygga innovationsklyftan och öka produktiviteten och välståndet. EU måste höja ambitionerna och driva ett strategiskt och samordnat angreppssätt för AI inom vetenskapen och vetenskap för AI för att bli en AI-kontinent¹¹ som tänjer på AI:s gränser samtidigt som man respekterar och stärker EU:s värderingar.

EU kan gå i spetsen och bygga vidare på sina unika styrkor: vetenskaplig spetskompetens inom många discipliner och tillförlitlig AI. Europa kan dra nytta av en lång akademisk tradition och respekt för forskningsfriheten med forskare och forskningsinfrastrukturer i världsklass som samarbetar för att flytta de tekniska gränserna, understödda av långsiktig finansiering. För att leda AI inom vetenskapen måste Europa utveckla AI-lösningar som säkerställer teknisk suveränitet, både genom att vidareutveckla AI-verktyg för vetenskaplig forskning och genom att möjliggöra avgörande vetenskapliga genombrott. Ett europeiskt angreppssätt för säker, hållbar, människocentrerad och tillförlitlig AI inom vetenskapen är en strategisk möjlighet i ett snabbt föränderligt geopolitiskt läge.

Denna europeiska strategi för artificiell intelligens inom vetenskapen (*strategin*) har ett **tydligt europeiskt angreppssätt för att påskynda användningen av AI bland europeiska forskare inom alla discipliner**. Den innefattar utvecklingen av ledande europeiska AI-modeller för vetenskapen och stöd för deras innovationspotential för att öka vetenskapens genomslag, kvalitet och produktivitet¹². En Science for Policy-rapport från Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) åtföljer detta meddelande och ger en fördjupad analys av hur AI används i den vetenskapliga processen och av AI-landskapet inom vetenskapen¹³. Den antas samtidigt som – och kompletterar – strategin för AI-tillämpningar, som fokuserar på att öka användningen av AI för att stärka EU:s konkurrenskraft, särskilt inom strategiska branscher.

De inledande åtgärderna i denna strategi finansieras i första hand genom Horisont Europa. Sedan 2021 har Horisont Europa redan stött AI med mer än åtta miljarder euro¹⁴. För att driva på utvecklingen och befästa Europas position i framkanten av vetenskaplig innovation avser kommissionen att avsätta betydande och riktat finansiellt stöd inom ramen för nästa fleråriga budgettram.

EU måste tackla nyckelutmaningarna i det europeiska ekosystemet för forskning och innovation (FoI): uppsplittring av resurser och forskningsinsatser, svårigheter att få tillgång till beräkningsresurser och datamängder samt global konkurrens om de främsta talangerna inom AI och vetenskap. För detta syfte **lägger strategin grunden till en resurs för AI-vetenskap i Europa (Raise) – ett virtuellt institut som samlar och samordnar spetskompetens, beräkningskapacitet, data och forskningsfinansiering för AI**. Raise ska stärka grundläggande AI-förmågor genom långsiktigt stöd till grundforskning samt genom att ta itu med AI:s begränsningar och säkerställa en robust, säker och tillförlitlig AI-utveckling. Resursen kommer att utöka de verktyg som finns tillgängliga för forskare inom alla discipliner och stärka Europas ställning som en nyckelaktör i det globala vetenskapliga landskapet.

⁽⁹⁾ Europeiska kommissionen, [The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe](#).

⁽¹⁰⁾ Europeiska rådet, [Much more than a market – Speed, Security, Solidarity](#).

⁽¹¹⁾ Europeiska kommissionen, [Handlingsplan för AI-kontinenten, COM\(2025\) 165 final](#), 9 april 2025.

⁽¹²⁾ Denna strategi bygger på [rekommendationerna](#) från kommissionens mekanism för vetenskaplig rådgivning.

⁽¹³⁾ [The Role of Artificial Intelligence in Scientific Research – A Science for Policy, European Perspective](#), Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2025, JRC143482, DOI: 10.2760/7217497.

⁽¹⁴⁾ [6,4 miljarder euro för 2021–2024](#) och [mer än 1,6 miljarder euro i arbetsprogrammet för 2025](#).

FÖRDELAR MED RAISE FÖR EUROPEISKA FORSKARE

TILLGÅNG TILL SPETSKOMPETENS

Forskare får tillgång till ledande talanger och kunskaper inom AI och vetenskap i hela Europa för sin forskning, vilket hjälper dem att hitta samarbetspartner i olika discipliner för att lösa viktiga globala problem.

1

ÖKAD BERÄKNINGSKAPACITET

Nya beräkningsresurser görs tillgängliga för europeiska forskare via Raise, t.ex. AI-gigafabriker.

2

TILLGÅNG TILL DATA

Forskare kan ta del av de data de behöver för sin forskning och samla in nya data med stöd från Raise.

3

FORSKNINGSFINANSIERING

Raise erbjuder finansiering till forskare som vill använda AI i sin vetenskapliga verksamhet och till dem som utvecklar nya AI-verktyg.

4

2. RAISE: RESURSEN FÖR AI-VETENSKAP I EUROPA

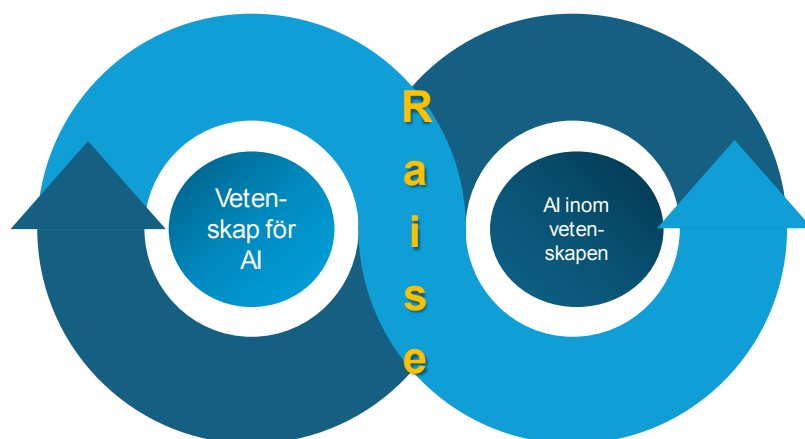
Raise lanseras som ett virtuellt europeiskt institut som samlar, anpassar och samordnar centrala AI-resurser, inklusive beräkningskapacitet, data, spetskompetens och talang, samt forskningsfinansiering, i hela EU, medlemsstaterna och den privata sektorn. Raise kommer att eftersträva två kompletterande och ömsesidigt förstärkande mål: att främja banbrytande AI-forskning (vetenskap för AI) samt att öka användningen av AI för vetenskapliga framsteg inom alla discipliner (AI inom vetenskapen)¹⁵. Dessa mål speglar det europeiska angreppssättet för AI-vetenskap, som bygger på att stimulera nära tvärvetenskapliga samarbeten mellan Europas främsta forskare, från olika discipliner och med olika perspektiv, för att bedriva forskning med och om AI på högsta nivå. Denna tvärvetenskapliga samarbetskultur måste främjas för att minska fragmenteringen av forskningsinsatserna och nå kritisk massa. Det är avgörande för att tänja på vetenskapens gränser och utveckla nästa generations AI, såsom föreslås i ett framtida månlandningsprojekt i Horisont Europa¹⁶. Raise kommer därmed att se till att europeisk vetenskap ligger i framkanten av den globala AI-utvecklingen och att nya genombrott inom AI-förmågor gör det möjligt för europeisk forskning att uppnå betydande framsteg inom många vetenskapliga discipliner.

Raise vilar på den europeiska forskningens unika styrkor och värderingar samt på ett särskilt EU-angreppssätt för AI. Raise kommer att stödja utvecklingen av AI-system bortom dagens teknisknivå – system som är etiska, förklarbara, transparenta, tillförlitliga, säkra och människocentrerade med möjlighet till ansvarsutkrävande som är i linje med de mänskliga rättigheterna och samhällets värderingar. Tillämpningen av dessa modeller inom den vetenskapliga forskningen bidrar till att framgångsrikt hantera AI:s nuvarande begränsningar och risker och att upprätthålla vetenskapens integritet och öppenhet. Därigenom bevaras vetenskapens trovärdighet och förtroendet för AI-driven forskning kan

¹⁵ Att driva utvecklingen inom både vetenskap för AI och AI inom vetenskapen i nära samspel har visat sig vara framgångsrikt i såväl offentliga som privata sammanhang (t.ex. CNRS AISSAI och Google DeepMind). Globalt finns olika modeller för att samla och samordna AI-resurser för vetenskapen, men de är ofta begränsade till data och beräkningskapacitet, t.ex. NAIRR (USA).

¹⁶ Europeiska kommissionen, COM(2025) 543 final, [förslag till förordning om inrättande av Horisont Europa för perioden 2028–2034](#) (inte översatt till svenska).

öka¹⁷. Att odla denna samarbetskultur och tvärvetenskaplighet är nödvändigt för att minska fragmenteringen av forskningsinsatserna och nå kritisk massa.

Raise – av och för forskare

Raise ska i första hand bygga upp ett dynamiskt forskarsamhälle där forskare i Europa både vidareutvecklar AI-teknik och tillämpar den på de mest krävande vetenskapliga och tekniska uppgifterna. Raise kommer att öka synligheten för europeisk AI-forskning och för europeisk AI inom vetenskapen, stärka samarbetet mellan ledande institut och främja utveckling i världsklass på området.

Kärnan i Raise blir tematiska expertnätverk för AI inom vetenskapen samt *European Network of Frontier AI Labs*. Varje nätverk samlar ledande forskare som arbetar med AI inom en viss vetenskaplig disciplin eller som vidareutvecklar AI-förmågor, och blir ett europeiskt nav för spetskompetens på området. Nätverken får tillgång till de AI-resurser de behöver. Det innebär inte bara riktad och tillräckligt långsiktig finansiering, utan även tillgång till EU:s beräkningskapacitet och datamängder – i en skala som bara kan samordnas på EU-nivå. Genom utbyten inom och mellan nätverken och med samordning över hela fältet minskar Raise fragmenteringen och gör forskningsinsatserna bättre samordnade.

Raise kommer att sprida spetskompetens inom AI-forskning i hela Europa genom att stödja utbildningsinsatser för forskare och annan akademisk personal samt genom stipendier, doktorandnätverk och rörlighetsprogram. Genom ett livligt flöde av talanger och idéer blir de upptäckter som görs med stöd av Raise tillgängliga för alla forskare att bygga vidare på. Raise kommer att hjälpa forskare att omsätta sina mest lovande vetenskapliga och tekniska genombrott i praktiska tillämpningar och nya produkter och lösningar, och därmed lägga grunden för snabb industriell användning och framtida konkurrenskraft. För detta ändamål samarbetar det nära med AI-fabriker och AI-gigafabriker samt aktörer i privat sektor och industrin.

Raise för materialvetenskap

Som exempel kommer ett tematiskt expertnätverk för materialvetenskap att samla framstående forskningslaboratorier som använder AI för att analysera, upptäcka och testa material, även i industriella miljöer. Genom samarbetsprojekt och samordnade forskningsagendor – med stöd av avancerat utbyte av data och resultat (enligt standarder som definieras i den gemensamma materialportalen) samt tillgång till särskild AI-infrastruktur och datahanteringstjänster – kommer nätverket att flytta fram forskningsfronten på området. AI-anpassade datamängder, grundmodeller inom materialvetenskap och

(¹⁷) Endast 38 procent av européerna har förtroende för vetenskapliga upptäckter med AI enligt [Eurobarometern](#).

automatiserade laboratorier ger forskningsgemenskapen kraftfulla verktyg som underlättar simulering, utformning, syntes och tillverkning av avancerade material.

Utvecklingen av dessa verktyg kommer att driva fram innovativ AI-teknik och bana väg för genomgripande innovationer baserade på säkrare och förnybara eller koldioxidsnåla material, material för kvantteknik och energi – inklusive högpresterande batterier, solceller (fotovoltaik), bränsleceller, material för koldioxidinfångning – och mer därtill. Europeiska spin-off-företag och uppstarts-företag kommer att ta till vara resultaten – både inom materialområdet och inom AI-teknik – och kan dra nytta av regulatoriska sandlådor. Den vetenskapliga kompetens och spetskompetens som byggs upp sprids via evenemang, stipendier och rörlighetsprogram, vilket ytterligare breddar den europeiska basen av spetskompetens inom AI-baserad materialvetenskap.

Bygga upp Raise

För att möta den snabba innovationsutvecklingen och de skiftande behoven i ekosystemet för AI-vetenskap **kommer Raise att byggas upp stegvis**, så att resursen kan växa i takt med att dess partner, medel, bidrag och behov utvecklas. Kommissionen inleder först pilotfasen med de första inslagen inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. För att bygga upp Raise och säkerställa dess långsiktiga hållbarhet – både vad gäller styrning och samlade resurser – kommer kommissionen att samarbeta med medlemsstater, forskningsintressenter (inklusive högre utbildningsanstalter) och den privata sektorn i syfte att vidareutveckla Raise inom den nya fleråriga budgetramen.

En ändamålsenlig styrningsstruktur kommer att säkerställa nära koppling och samarbete mellan Raises olika komponenter och tematiska expertnätverk. Detta kommer också att säkerställa en god representation av aktörer när det gäller både vetenskap för AI och AI inom vetenskapen i medlemsstaterna (med direkt koppling till Europeiska styrelsen för artificiell intelligens¹⁸) och den privata sektorn, inbegripet uppstarts-företag och expanderande företag. En akademisk högnivågrupp kan ge vetenskaplig vägledning. Inledningsvis inrättas ett sekretariat genom samordnings- och stödåtgärder inom Horisont Europa för att säkerställa samspel mellan Raise-komponenterna. Det ska också knytas till, använda och ge direkt underlag till verksamheten i den allians som presenteras i strategin för AI-tillämpningar.

För att göra Raise till en motor för vetenskaplig spetskompetens inom AI i Europa – och mer generellt möjliggöra och stödja AI inom vetenskapen i Europa – kommer kommissionen att genomföra en handlingsplan som inriktas på centrala aspekter av praxis och ekosystem för AI inom vetenskapen, bland annat **åtgärder avseende spetskompetens och talang, beräkningskapacitet, data, forskningsfinansiering samt samordning och samarbete**.

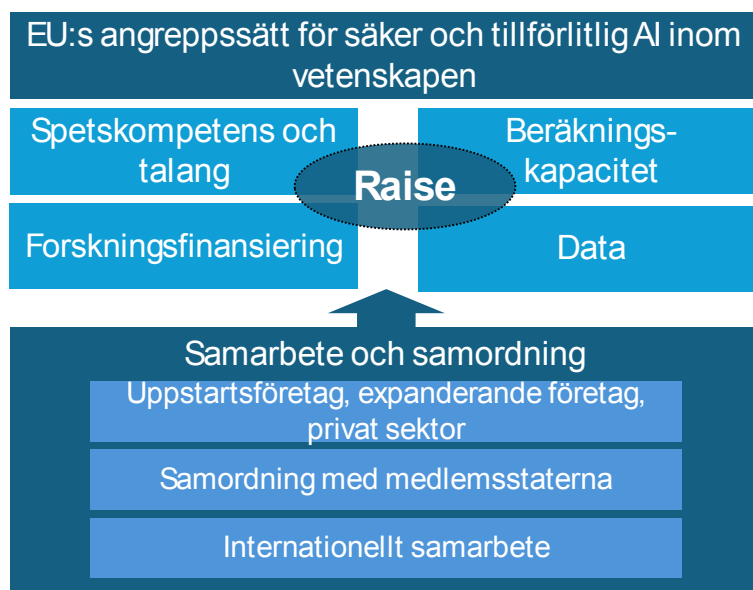
Kommissionen kommer att

- lansera Raise-pilotprojektet med 108 miljoner euro i EU-finansiering inom Horisont Europas arbetsprogram 2026–2027 i samband med det första toppmötet om AI inom vetenskapen, som kommer att äga rum i Köpenhamn den 3–4 november 2025 under Danmarks ordförandeskap i Europeiska unionens råd,
- säkerställa en första Raise-samordning för AI inom vetenskapen genom en samordnings- och stödåtgärd inom Horisont Europa (arbetsprogrammet 2025),
- samarbeta med medlemsstaterna och den privata sektorn för att bygga upp Raise,

⁽¹⁸⁾ Inrättad genom förordningen om artificiell intelligens.

- inrätta en akademisk rådgivande högnivågrupp för Raise.

3. HANDLINGSPLAN FÖR AI INOM VETENSKAPEN: VÄGEN MOT RAISE

3.1. Spetskompetens och talang

Spetskompetens

Det europeiska angreppssättet för AI vilar på vetenskaplig spetskompetens och tillförlitlighet. Ett fortsatt fokus på spetskompetens är avgörande för att EU ska kunna utveckla AI-modeller som löser komplexa vetenskapliga problem – något som exemplifieras i Raisens tematiska expertnätverk – och därigenom säkra EU:s vetenskapliga ledarskap och konkurrenskraft.

Forskning på högsta nivå med AI kräver AI-lösningar som är människocentrerade, förklarbara, opartiska och säkra. Detta innebär att man från början måste hantera alla teknikrelaterade frågor – från precision och tillförlitlighet till etiska aspekter¹⁹ och utmaningar för forskningsintegriteten. Enligt en undersökning²⁰ uppger sig 81 procent av forskarna ha farhågor kring AI-modeller (etik, precision, säkerhet/integritetsskydd och/eller bristande transparens), medan 63 procent pekar på avsaknad av riktlinjer, vilket hämmar användningen av AI. För att underlätta ett ansvarsfullt införande av tekniken är riktlinjer och stöd avgörande för forskarsamhället och den akademiska världen. Kommissionen har lång erfarenhet av att hantera etiska frågor inom Horisont Europa, bland annat genom ramar för etisk granskning av AI-relaterad forskning och operativa riktlinjer²¹. Kommissionen kommer att fortsätta främja inbyggd etik och tillsammans med forskarsamhället ta fram resurser (utbildningar, verktyg m.m.). Dessutom kommer europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik att uppmanas att avge ett yttrande om AI inom vetenskapen.

I takt med att generativ AI har blivit allmänt förekommande har problem som overifierade textfragment i artiklar, fabricerade citat och plagiat blivit vanligare. Kommissionen kommer regelbundet att uppdatera *Living guidelines on the responsible use of generative*

⁽¹⁹⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>.

⁽²⁰⁾ <https://www.wiley.com/en-de/ai-study/for-researchers>.

⁽²¹⁾ ”Ethics By Design and Ethics of Use Approaches for AI” – riktlinjer för Horisont Europa.

*AI in research*²² – ett framgångsrikt exempel på praktiska och tillämpbara riktlinjer som utvecklats tillsammans med aktörer i det europeiska forskningsområdet (länder och FoU-intressenter) för att möta framväxande utmaningar i forskarsamhället.

Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) kommer att stödja den strategiska vidareutvecklingen av tillförlitlig och robust AI för vetenskap i nära samarbete med EU:s AI-byrå. Detta kan omfatta en kartläggning av dagens vetenskapliga AI-modeller²³ genom kvalitativa och kvantitativa metoder med fokus på förmågor, utvärderingspraxis, jämförelsetester och eventuellt EU-centrerade mått för att bedöma resultaten och tillförlitligheten i forskningssammanhang.

Talang

I Europa finns forskningsgrupper och forskningsorganisationer i världsklass inom många discipliner, vilket ger en stark grund för att bygga en kritisk massa av talang och idéer. Genom att stärka sammanlänkning, samarbete och ledarskap mellan dessa grupper kan de expandera för att ta sig an mer komplexa vetenskapliga frågor med hjälp av AI. **Tvärvetenskapliga samarbeten är avgörande för att utveckla och använda banbrytande AI för att lösa vetenskapliga problem**²⁴.

EU behöver bredda basen av vetenskaplig talang med starka kunskaper och färdigheter inom AI. Enligt vad som anges i meddelandet om kompetensunionen²⁵ bygger EU:s välstånd på kvalificerat humankapital – inte minst för att stärka dess ställning inom forskning och innovation, och särskilt inom AI inom vetenskapen. Europa måste inte bara utbilda nästa generation forskare och fortbilda dagens forskare så att de är rustade för AI men också behålla denna talang och locka global tvärvetenskaplig talang inom AI och dess vetenskapliga tillämpningar. Eftersom utvecklingen av avancerade AI-tillämpningar inom vetenskapen kräver tvärvetenskapliga forskningsteam behöver EU dessutom stödja andra profiler, såsom forskningsingenjörer och dataförvaltare, som följer andra karriärvägar i linje med målet i strategin för AI-tillämpningar att utveckla hybridprofiler (t.ex. AI-specialister med branschspecifik expertis). Denna ambition kräver också riktade insatser för inkludering och jämställdhet/könsbalans inom AI, där strukturella ojämlikheter består²⁶.

AI-färdigheter blir allt viktigare för forskare och behöver utvecklas tidigt, i alla discipliner och i alla skeden av karriären. Som meddelats i handlingsplanen för AI-kontinenten främjar kommissionen redan utvecklingen av AI-färdigheter och digitala färdigheter – däribland AI-kunnighet och avancerade AI-färdigheter²⁷ – genom handlingsplanen för digital utbildning²⁸, AI-kompetensakademien, den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik²⁹ och andra instrument för utbildning och kompetensutveckling³⁰. Detta fortsätter med färdplanen för 2030 om framtiden för digital utbildning och digitala färdigheter, där AI-dimensionen är

⁽²²⁾ [Living guidelines for the use of generative AI in research.](#)

⁽²³⁾ Artikel 2.6 i Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2024/1689 \(förordningen om artificiell intelligens\).](#)

⁽²⁴⁾ EIT Health, [AI Skills and Occupations in the European Start-up Ecosystem](#), 2025.

⁽²⁵⁾ Europeiska kommissionen, COM(2025) 90 final, [meddelandet om kompetensunionen.](#)

⁽²⁶⁾ Kvinnor utgör bara 22 procent av de yrkesverksamma inom AI globalt och står för 13,8 procent av författarna till vetenskapliga artiklar om AI. [World Economic Forum](#), 2022. I [färdplanen för kvinnors rättigheter](#) betonas vikten av att få kvinnor och flickor att förvärva digitala färdigheter och kompetenser, även inom AI.

⁽²⁷⁾ ["AI talent, skills and literacy" | Shaping Europe's digital future.](#)

⁽²⁸⁾ Handlingsplan för digital utbildning (2021–2027) – det europeiska utbildningsområdet.

⁽²⁹⁾ [Den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.](#)

⁽³⁰⁾ EU:s instrument för utbildning omfattar Erasmus+ och Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna.

en tydlig del. Dessa initiativ ger forskare möjlighet att tillvarata AI:s möjligheter. För att ytterligare öka forskarnas medvetenhet om AI-kunnighet som en nödvändig kompetens kommer kommissionen att uppdatera den europeiska kompetensramen för forskare (ResearchComp³¹) och lansera ett nytt självskattningsverktyg där AI-kunnighet ingår bland målkompetenserna. Detta speglar det bredare arbetet med att stärka AI-kunnighet för arbetstagare i olika sektorer och med olika yrkesroller inom strategin för AI-tillämpningar.

EU måste behålla och attrahera talang inom vetenskap och AI. Kommissionen har redan lanserat flera initiativ för att göra Europa attraktivt för forskning och innovation, bl.a. genom att förbättra forskarkarriärer via ”Choose Europe”-paketet³², genom att sänka trösklar för att attrahera och behålla talanger från tredjeländer genom EU:s strategi för viseringspolitiken och initiativet med EU:s talangreserv och genom att stödja entreprenörskap genom EU:s strategi för uppstarts företag och expanderande företag³³ samt genom åtgärder inom strategin för AI-tillämpningar.

Som en del av initiativet ”Choose Europe for Science”³⁴ blir Raise ett nav för spetskompetens och talang inom AI-vetenskap. Kommissionen kommer att investera i utbildning av nästa generation forskare inom AI i vetenskapen genom att finansiera Raise-doktorandnätverk enligt Marie Skłodowska-Curie-åtgärdernas modell för doktorandnätverk³⁵. Raise-doktorandnätverken ska ge särskild utbildning i AI inom vetenskapen och stödja blivande doktorander som använder AI i sitt vetenskapliga arbete. Raises expertnätverk ska behålla och locka talang genom att skapa ett tvärvetenskapligt och dynamiskt ekosystem för AI i vetenskapen via utbildnings- och rörlighetsprogram, bl.a. i samarbete med framväxande forskargrupper.

Kommissionen kommer att

- finansiera doktorandnätverk om AI inom vetenskapen för att utbilda nästa generation forskare (*Raise-pilotprojekt*),
- finansiera tematiska expertnätverk om AI inom vetenskapen (*Raise-pilotprojekt*),
- regelbundet uppdatera *Living Guidelines on the Responsible Use of Generative AI in Research* och andra etikrelaterade operativa riktlinjer och stödmaterial,
- inrätta ett vetenskapligt AI-nav inom JRC för att följa upp och utvärdera AI-modeller och system för strategisk vetenskaplig forskning i nära samverkan med EU:s AI-byrå.

3.2. Beräkningskapacitet

Beräkningskapacitet är en av de viktigaste förutsättningarna för AI-utveckling, och därmed också en av de största flaskhalsarna. Den akademiska världen har i regel mindre beräkningsinfrastruktur än stora teknikföretag³⁶ samtidigt som efterfrågan på beräkningsresurser ökar när allt fler forskare i olika discipliner integrerar AI i sitt arbete.

⁽³¹⁾ [ResearchComp](#) – enligt samma upplägg som kompetensramen för forskningsledning ([RM Comp](#)).

⁽³²⁾ [Choose Europe for Science](#).

⁽³³⁾ [COM\(2025\) 270 final](#).

⁽³⁴⁾ [Choose Europe for Science](#).

⁽³⁵⁾ Marie Skłodowska-Curie-åtgärdernas doktorandnätverk är en bottom up-åtgärd med fokus på forskarutbildning som attraherar en stor andel projekt med betydande AI-inslag.

⁽³⁶⁾ ”Academia is falling behind industry in frontier AI research. Today, no university in the world can build a frontier AI system on par with industry.” ([Stanford Human-Centered AI, 2024](#)).

Forskare i medlemsstaterna uppger att de har svårt att antingen få tillgång till tillräckliga beräkningsresurser eller att faktiskt använda dem³⁷. Detta leder ofta till att användare vänder sig till privata leverantörer, vilket leder till inlåsning (överberoende av proprietära modeller från privata och utländska företag) och ökat inflytande från näringslivet. De samråd som ligger till grund för denna strategi bekräftar den växande betydelsen av offentligt stödd beräkningsinfrastruktur för utveckling och driftsättning av ytterst avancerade AI-modeller för alltmer komplexa vetenskapliga tillämpningar.

Sedan 2018 har EU investerat i superdatorkapacitet i framkant genom det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (*det gemensamma företaget EuroHPC*³⁸) och via Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) inom nationella och regionala program. **Ytterligare AI-kapacitet för forskare och innovatörer utvecklas för närvarande.** AI-fabriker, uppbyggda kring nya eller uppgraderade AI-optimerade EuroHPC-superdatorer runt om i EU 2025–2026, kommer att mer än tredubbla EuroHPC:s nuvarande AI-beräkningskapacitet för europeiska användare, inklusive forskare.

Som en del av ekosystemet för stöd till forskning och innovation inom AI³⁹ **bidrar AI-fabriker redan till ökat nyttjande bland aktörer genom att erbjuda tjänster** såsom algoritmutveckling, testning, utvärdering och validering av storskaliga AI-modeller, tillhandahållande av superdatoranpassade programmeringsmiljöer och andra AI-möjliggörande tjänster. Många av AI-fabrikerna kommer att fokusera på specifika vetenskapliga områden⁴⁰. EuroHPC:s tillträdespolicy omfattar ett nytt tillträdesläge för AI för vetenskap och för samarbetsbaserade EU-projekt. Genom detta tillträdesläge undantas utvalda EU-finansierade forskningsprojekt från ytterligare utvärdering eller kollegial granskning och ges prioritet framför andra ansökningar.

För att ytterligare utöka EU:s offentliga AI-infrastruktur **föreslår kommissionen att EU stöder inrättandet av AI-gigafabriker genom att samla EU-resurser och medlemsstatsresurser samt regionala och privata resurser**⁴¹. AI-gigafabriker kommer att ta konceptet AI-fabriker till nästa nivå: storskaliga anläggningar utformade för att utveckla, träna och driftsätta stora AI-modeller och vetenskapliga tillämpningar i en aldrig tidigare skådad skala, där omfattande beräkningskapacitet integreras med energieffektiva datacenter och AI-driven automatisering för att optimera träning, inferens och driftsättning av AI-modeller. Kommissionen kommer att fortsätta att förutse och planera för framtida behov av beräkningskapacitet. Uppgraderingar av infrastrukturen kommer att anpassas till europeiska forskares vetenskapliga prioriteringar och säkra att kapaciteterna är ändamålsenliga och kan ligga steget före framtida trender som är relevanta för AI, t.ex. kvantdatorteknik⁴².

Raise kommer att dra nytta av AI-fabrikernas viktiga europeiska beräkningsresurser liksom beräkningsresurserna hos de framtida AI-gigafabrikerna. Raise kommer att samarbeta nära med det gemensamma företaget EuroHPC och säkerställa garanterad tillgänglighet och schemaläggningsprioritet för EU-finansierade forskningsprojekt när det gäller reserverade beräkningsresurser.

(³⁷) Enligt resultaten av samråden med berörda parter inom strategin för AI inom vetenskap.

(³⁸) https://www.eurohpc-ju.europa.eu/index_en.

(³⁹) I strategin för AI-tillämpningar finns ytterligare information om ekosystemet för stöd till forskning och innovation inom AI.

(⁴⁰) https://eurohpc-ju.europa.eu/ai-factories_en.

(⁴¹) [Offentligt samråd om AI-gigafabriker](#).

(⁴²) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/library/quantum-europe-strategy>.

Kommissionen kommer att

- säkerställa särskild tillgång till AI-gigafabriker för EU:s forskare och uppstartsföretag, inklusive för specifika mål inom Horisont Europa, låta Horisont Europa investera upp till 600 miljoner euro (*Raise-pilotprojekt*),
- fortsätta att utveckla AI-beräkningsresurserna för vetenskap genom AI-fabrikerna.

3.3. Data

EU har gått i spetsen för stora initiativ inom lagstiftning och infrastruktur för att utveckla ett robust dataekosystem i Europa. Dessa omfattar det europeiska öppna forskningsmolnet som gemensamt europeiskt dataområde för forskning och innovation⁴³ samt andra gemensamma europeiska dataområden⁴⁴ såsom det europeiska hälsodataområdet⁴⁵, direktivet om öppna data, dataförvaltningsakten och dataförordningen⁴⁶. Dessa insatser kompletteras av ytterligare tematiska initiativ såsom kulturarvsmolnet⁴⁷, den gemensamma materialportalen⁴⁸ eller biodataresurser⁴⁹. Initiativen kommer att öka användningen av AI inom vetenskapen eftersom data av hög kvalitet är en grundläggande förutsättning för vetenskapliga AI-tillämpningar.

Även om AI-anpassade forskningsdata behövs för att möjliggöra AI-lösningar på vetenskapliga frågor och arbetsflöden är **utvecklingen och expansionen av högkvalitativa vetenskapliga datamängder fortfarande förenad med strukturella problem**⁵⁰. Europa är världsledande på högkvalitativa, kvalitetssäkrade vetenskapliga data. Ändå utnyttjas inte öppna vetenskapliga databaser fullt ut på grund av fragmenterad forskningsinfrastruktur, hinder för datadelning, bristande interoperabilitet, datasilor och integritetsfrågor. Initiativ som gemensamma europeiska dataområden, och i synnerhet det europeiska öppna forskningsmolnet⁵¹, syftar till att göra mer data tillgängliga för åtkomst och återanvändning, och därmed ta itu med vissa av dessa problem. Det europeiska hälsodataområdet förbättrar sökbarheten och återanvändningen av hälsodata i hela Europa, och tillhandahåller en tillförlitlig ram för rättvisa och spetskompetens inom AI-stödd forskning.

Som aviserats i handlingsplanen för AI-kontinenten kommer ovan nämnda initiativ att kompletteras och förstärkas av den kommande strategin för dataunionen genom att öppna nya källor till storskaliga data av hög kvalitet och möjliggöra att företag och offentliga förvaltningar kan dela data sömlöst och i stor skala. I detta sammanhang **inrättar kommissionen datalabb inom AI-fabriker för att sammanföra data från olika källor, inklusive gemensamma europeiska dataområden.** Datalabb kan även erbjuda bl.a. rengöring och berikning av datamängder, tekniska verktyg (t.ex. standardiserade format, syntetiska data, delade tekniska byggblock) och stöd för regelefterlevnad (t.ex. den

⁽⁴³⁾ [Europeiska öppna forskningsmolnet](#).

⁽⁴⁴⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/policies/data-spaces>.

⁽⁴⁵⁾ [Förordning \(EU\) 2025/327](#) om det europeiska hälsodataområdet.

⁽⁴⁶⁾ [Direktivet om öppna data](#), [dataförvaltningsakten](#), [dataförordningen](#).

⁽⁴⁷⁾ [Kulturarvsmolnet](#).

⁽⁴⁸⁾ Europeiska kommissionen, COM(2024) 98 final, [meddelande om avancerade material för industriell ledarskap](#).

⁽⁴⁹⁾ [Meddelandet Välj Europa för livsvetenskaperna](#), COM(2025) 525 final.

⁽⁵⁰⁾ [Infrastructures for AI in Science – Mutual Learning Exercise on National Policies for AI in Science – Second thematic report](#), 2025.

⁽⁵¹⁾ Det europeiska öppna forskningsmolnet genomförs som ett sammankopplat nätverk av centrallager för databaser och tjänster, och tillhandahåller även vetenskapliga tjänster som underlättar användningen av AI.

allmänna dataskyddsförordningen) samt främja interoperabilitet över sektorer och gränser. Datalabben blir ett viktigt verktyg för forskare som arbetar med AI genom att koppla samman centrallager för databaser med datatjänster och EuroHPC-infrastrukturen. Genom

sin strategi för forsknings- och teknikinfrastruktur⁵² kommer kommissionen att stärka kapaciteten, tillgängligheten och hållbarheten i Europas ekosystem för forsknings- och teknikinfrastruktur och inleda åtgärder för öppen vetenskap som en nyckelförutsättning för att utveckla vetenskapliga AI-tillämpningar.

Ett mål i det europeiska forskningsområdets politiska agenda 2025–2027⁵³ i dess **strukturpolitik för öppen vetenskap** är att ge forskare bättre rättsliga villkor och resurser för att få tillgång till och vidareutnyttja offentligt finansierade forskningsresultat och för att använda publikationer och data för vetenskapliga ändamål. I detta sammanhang kommer kommissionen att ta fram ytterligare underlag⁵⁴, bl.a. genom samråd med berörda parter om befintliga problem, möjliga lösningar och politiska alternativ.

Raise kommer att samarbeta nära med det europeiska öppna forskningsmolnet samt med de övriga gemensamma europeiska dataområdena för att göra AI-anpassade datamängder av hög kvalitet tillgängliga för AI inom vetenskap. Raise kommer att stödja utvecklingen och utformningen av framtida datalabb som en del av AI-fabrikerna för att tillgodose forskarnas behov (t.ex. datainsamling samt rengöring och berikning av datamängder) och främja användningen i forskarsamhället. Raise ska också bidra till att identifiera luckor när det gäller strategiska vetenskapliga data och stödja insatser för att samla in, kvalitetssäkra och integrera de datamängder som behövs för AI inom vetenskap.

Kommissionen kommer att

- stödja utformningen av datalabb och deras koppling till de gemensamma europeiska dataområdena, särskilt det europeiska öppna forskningsmolnet, så att de är ändamålsenliga och data är tillgängliga och kan återanvändas för vetenskaplig forskning,
- hjälpa forskare att kartlägga strategiska dataluckor samt samla in, kvalitetssäkra och integrera datamängderna som behövs genom Raise-nätverken (*Raise-pilotprojekt*),
- ta fram ytterligare underlag om behovet av att förbättra tillgången till och återanvändningen av offentligt finansierade forskningsresultat samt om användningen av publikationer och data för vetenskapliga ändamål.

3.4. Forskningsfinansiering

EU:s forskningsfinansiering stöder redan AI i vetenskapen inom en rad discipliner liksom många projekt inom vetenskap för AI. Detta har främjat användningen av AI som verktyg inom alla discipliner och flyttat fram forskningsfronten på dessa områden (se rutan nedan). I takt med att AI-tekniken har blivit mer avancerad och mer allmänt använd har forskningsfinansieringen ökat, vilket bland annat avspeglas i fler investeringsbidrag⁵⁵ från Europeiska forskningsrådet (EFR) till AI inom vetenskapen (se diagrammet nedan).

EU-finansierade AI-projekt inom vetenskapen⁵⁶

⁽⁵²⁾ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/009f0f91-74d3-4b94-9d79-55668cfd5a78_en.

⁽⁵³⁾ [Rådets rekommendation om den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027](#).

⁽⁵⁴⁾ Som komplement till befintligt underlag, se *Improving access to and reuse of research results, publications and data for scientific purposes*, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/633395>.

⁽⁵⁵⁾ Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea), *Mapping ERC Frontier Research – Artificial Intelligence*, 2024.

⁽⁵⁶⁾ Exempel på EU-finansierade projekt som använder AI i Cordis-resultatpaketet om [AI inom vetenskapen](#) och [AI i livsvetenskaperna](#).

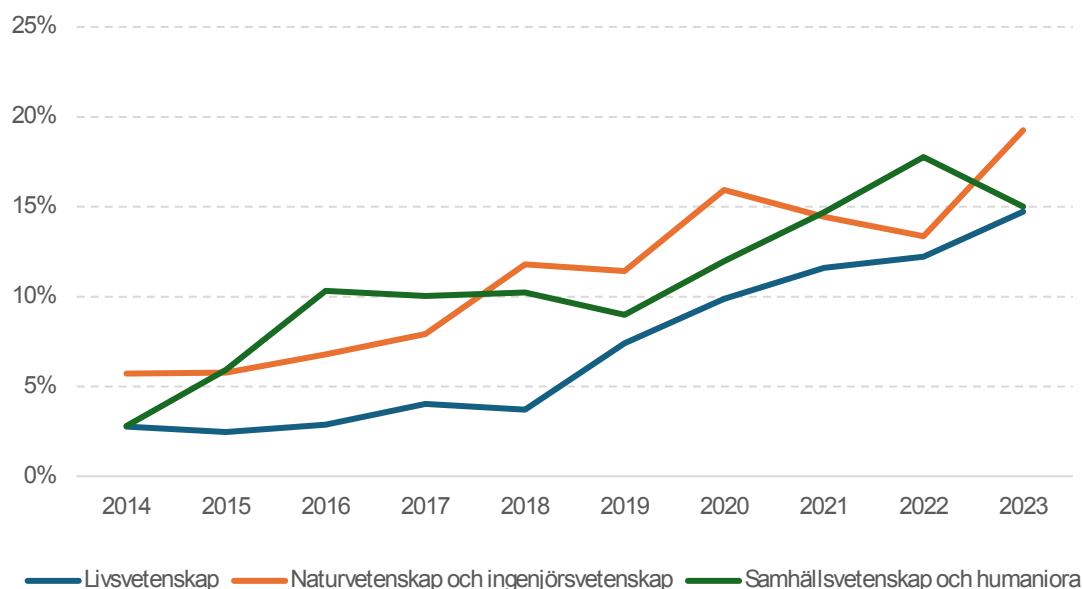
F-IMAGE använde AI för att klassificera och analysera seismiska signaler och förstå förkastningars beteende vid jordbävningar. Genom att utvärdera förkastningars kortsiktiga utveckling blir det möjligt att bättre förstå processerna som ger upphov till jordbävningar.

AI-PREVENT tillämpade AI på datamängder som omfattar hälsa och andra livsstilsfaktorer för att möjliggöra mer prediktiv och individanpassad hälso- och sjukvård. De AI-genererade modellerna visade sig vara kraftfulla verktyg för att identifiera individer i riskzonen och i behov av förebyggande hälsovård.

BioMonitor4CAP utvecklar system för övervakning av biologisk mångfald i jordbruksmarker som integrerar klassiska indikator-metoder med avancerade tekniska angreppssätt, inklusive AI. Huvudmålet är att tillhandahålla kunskap, metoder och verktyg för jordbrukare och allmänheten.

Inom Horisont Europa har EU investerat 6,4 miljarder euro i AI under perioden 2021–2024. Arbetsprogrammet 2025 investerar ytterligare 1,6 miljarder euro, varav cirka 0,7 miljarder euro för AI inom vetenskap, och ytterligare stöd planeras för 2026–2027 genom särskilda ansökningsomgångar under pelare II som främjar forskningssamarbete. Ytterligare finansiering för AI inom vetenskapen kommer från bottom-up-instrument såsom Europeiska forskningsrådet (EFR), Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och Europeiska innovationsrådet (EIC)⁵⁷. Särskilda insatser som GENAI4EU⁵⁸ har ytterligare effektiviserat användningen av generativ AI på olika områden och för olika tillämpningar. Kommissionen har också beviljat över 100 miljoner euro till nio expertnätverk inom AI för att knyta samman ledande AI-forskningslaboratorier i medlemsstaterna och driva AI-utvecklingen vidare. Parallellt har kommissionen avsatt ytterligare 70 miljoner euro inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa för att utveckla stora, multimodala AI-modeller som tänjer på dagens kapacitetsgränser och stöder framväxten av ytterst avancerad artificiell intelligens.

Andel EFR-finansierade projekt för AI inom vetenskapen per område och år

Kommissionen ska ytterligare stärka den aktiva samordningen och anpassningen av investeringarna för AI inom vetenskapen för att maximera nyttan och främja strategiska

⁽⁵⁷⁾ Investeringsbidrag till AI inom vetenskapen från Europeiska forskningsrådet uppgick till cirka 450 miljoner euro 2023. Totalt har över [två miljarder euro investerats i AI-forskning sedan 2007](#). Marie Skłodowska-Curie-åtgärder har finansierat över 1 000 AI-projekt med en tydlig AI-komponent, och EIC stöder flera uppstarts företag för AI inom vetenskap.

⁽⁵⁸⁾ [COM\(2024\) 28 final](#).

investeringar i tematiska områden som kan dra nytta av ökad AI-kapacitet. Kommissionen är fast besluten att behålla och stärka sin ställning som den främsta finansiären av europeisk forskning för AI inom vetenskap, och att ytterligare förstärka Horisont Europas roll som katalysator för innovativa AI-drivna vetenskapliga angreppssätt. Finansiering inom sammanhållningspolitiken, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), är ett annat centralt unionsinstrument för att stödja forskning och innovation, inklusive inom AI⁵⁹.

För att finansiera AI inom vetenskapen effektivt är det viktigt att finansieringsinstrumenten anpassas till den snabbt föränderliga utvecklingen⁶⁰. Finansieringen bör vara flexibel och snabb samt stödja tvärvetenskap och samarbete. Den bör kunna reagera snabbt på nya idéer och trender, och garantera tillgång till teknisk infrastruktur och expertis. Finansieringsprogrammen bör också balansera mellan ansökningsomgångar enligt principen nedifrån och upp och riktade ansökningsomgångar, olika projektstorlekar och individuella och samarbetsbaserade forskningsinitiativ samt stödja uppbyggnad och förvaltning av nödvändig infrastruktur.

Raise ska minska fragmenteringen av forskningsinsatserna genom att stimulera anpassad och samordnad forskningsfinansiering. Initiativet kommer att använda olika instrument inom EU:s ramprogram för forskning och innovation och bedriva ytterligare samordningsinsatser. Dessa omfattar bl.a. finansiering av tvärvetenskaplig forskning för att utveckla modeller och AI-verktyg som kommer forskare i flera discipliner till del samt samarbete med medlemsstaterna för att utveckla och samordna nationella forskningsagendor för AI inom vetenskap.

Kommissionen kommer att

- stimulera och samordna investeringar i AI inom vetenskapen genom en investeringsagenda i Horisont Europas arbetsprogram 2026–2027 (*Raise-pilotprojekt*),
- sträva efter att fördubbla de årliga AI-investeringarna i Horisont Europa och senast 2028 även fördubbla investeringarna i AI inom vetenskapen,
- finansiera laboratorieautomatisering samt utveckling och uppdatering av vetenskapliga grundmodeller, även i industriella miljöer (*Raise-pilotprojekt*).

3.5. Samarbete och samordning

För att påskynda ett ansvarsfullt införande av AI inom vetenskapen krävs **samordning och samarbete på EU-nivå för att mobilisera ytterligare resurser och anpassa insatserna.** Detta europeiska angreppssätt kommer att vila på tre grundpelare: i) framgångsrika samarbeten med den privata sektorn, ii) politisk samordning och anpassning inom EU och iii) allianser och samarbete med internationella aktörer⁶¹.

Samarbete med den privata sektorn

Kommissionen strävar efter ett mer dynamiskt och framgångsrikt entreprenöriellt ekosystem i Europa. Den nyligen antagna EU-strategin för uppstartsföretag och expanderande företag⁶² syftar till att göra EU till världens bästa plats för att starta och

⁵⁹) Särskilt genom att använda flexibiliteten i halvtidsöversynen, bland annat via STEP, för att stärka investeringar med dubbla användningsområden, såsom AI-tillämpningar.

⁶⁰) [Ömsesidigt lärande om AI inom vetenskap](#).

⁶¹) För bredare samarbete och samordning med AI-leverantörer, branschledare, organisationer i den offentliga sektorn, den akademiska världen och allmänheten, se samverkansmekanismen i strategin för AI-tillämpningar: alliansen för AI-tillämpningar.

⁶²) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_25_1350.

expandera globala teknikdrivna företag. Uppstartsföretag och företag med fokus på AI inom vetenskapen kommer att få ökad betydelse de kommande åren. Deras affärsmodeller och konkurrensfördelar bygger på nya vetenskapliga upptäckter som gjorts med AI, utveckling av nya verktyg för att bedriva forskning med AI (t.ex. modeller och AI-baserade forskningsassistenter) samt nya vetenskapliga AI-tjänster för nyckelsektorer.

Europeiska uppstartsföretag för AI inom vetenskapen

Det finns många exempel på europeiska uppstartsföretag som bygger på användningen av AI inom vetenskapen. Ett franskt bioteknikföretag har till exempel utvecklat en AI-grundmodell för biologi.

Ett italienskt uppstartsföretag som fokuserar på klimatriskanalys baserad på rymddata använder maskininlärning på jordobservationsdata (från flera satellitkonstellationer) för att kvantifiera hur tillgångar exponeras för klimatrisker såsom översvämningar, orkaner och torka.

Ett polskt AI-drivet uppstartsföretag inom kemi har byggt en plattform för planering av organiska syntesvägar, ett viktigt men komplext och tidskrävande steg inom läkemedelsutveckling och materialvetenskap.

Företag som utnyttjar AI inom vetenskapen har liknande svårigheter som andra europeiska uppstartsföretag och expanderande företag⁶³, såsom en ännu inte fullt integrerad inre marknad (inte heller för kapital), lägre riskaptit bland investerarna och regulatoriska hinder. Därutöver är ett ännu större problem att finna talanger, eftersom sådana är mycket specialiserade, efterfrågade och för få. EIC investerade över 150 miljoner euro i AI-projekt 2024 (och över 400 miljoner euro 2021–2024)⁶⁴ och kommer fortsatt att spela en stor roll för att stödja uppstarts- och expansionsekosystemet för AI inom vetenskapen. EIC tillhandahåller riskkapital och stöder samtidigt tidiga, innovativa idéer såsom AI-baserade forskningsassistenter och autonoma forskningslabbs. I linje med EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag kommer kommissionen att utvidga och stärka betydelsen av EIC samt förenkla dess regler som del av större förenklingsinsatser för att minska den administrativa bördan för företag. Dessutom stöder Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) AI-relaterade aktiviteter i hela sitt ekosystem, som för närvarande omfattar cirka 800 AI-uppstartsföretag med en sammanlagd värdering på nära 20 miljarder euro.

Kommissionen är fast besluten att stödja övergången från forskning till marknad, särskilt för produkter och tjänster som bygger på vetenskapliga AI-tillämpningar. Förordningen om artificiell intelligens är utformad för att främja förtroende samtidigt som den stöder teknisk utveckling. Den kommer att skapa en inre marknad för AI, motverka fragmentering och ge rättssäkerhet för investerare. Förordningen om artificiell intelligens stöder innovation och den vetenskapliga friheten genom att undanta AI-system och AI-modeller som utvecklas och används specifikt för vetenskaplig forskning och utveckling från sitt tillämpningsområde. Enligt vad som anges i handlingsplanen för AI-kontinenten strävar kommissionen efter att stödja ett tydligt genomförande av förordningen om artificiell intelligens, bland annat genom att hjälpa forskningsorganisationer, spin-off-företag och uppstartsföretag att sätta sig in i AI-regelverket. Stödåtgärderna omfattar aktuella riktlinjer⁶⁵ och förfaranderegler⁶⁶ (båda för generella AI-modeller), den kommande servicedesken för förordningen om artificiell intelligens samt regulatoriska sandlådor för AI (som är obligatoriska i varje medlemsstat och vars utformning och drift forskarsamhället bör bidra till).

⁽⁶³⁾ [EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag, COM\(2025\) 270 final.](#)

⁽⁶⁴⁾ [EIC:s genomslagsrapport 2025.](#)

⁽⁶⁵⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/policies/guidelines-gpai-providers>.

⁽⁶⁶⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/policies/contents-code-gpai>.

Denna europeiska strategi för AI inom vetenskapen går längre än offentligfinansierad forskning och den offentliga sektorn. Privat forskning bör också mobiliseras och använda AI som ett grundläggande verktyg i forskningsverksamheten. De största teknikföretagen i världen inrättar interna team för AI inom vetenskapen och etablerar partnerskap med ledande forskningsinstitutioner. Därför kommer kommissionen att inleda en givarkampanj riktad till den privata sektorn, inklusive filantropiska organisationer, för att mobilisera ytterligare resurser och investeringar. Kommissionen kommer också att ge uppstarts företag och andra företag incitament att delta mer aktivt i EU-finansierade forskningsprojekt om AI inom vetenskapen som ligger nära tillämpningsfasen, t.ex. via alliansen för AI-tillämpningar.

Kommissionen kommer att

- anordna toppmöten om AI inom vetenskapen – årliga flaggskeppsevenemang som sammanför aktörer för AI inom vetenskapen (forskare, beslutsfattare, uppstarts företag och teknikföretag),
- starta en kampanj för att uppmuntra utfästelser från privata företag för AI inom vetenskapen,
- analysera konsekvenserna av förordningen om artificiell intelligens för forskarsamhället, t.ex. genom att bedöma hur forskningsundantaget i AI-förordningen tillämpas för spin-off-företag.

Samordning med medlemsstaterna

Kommissionen och medlemsstaterna är överens om den strategiska betydelsen av AI inom vetenskapen och av ett gemensamt europeiskt angreppssätt, vilket framgår av rådets nyligen antagna slutsatser om AI inom vetenskapen⁶⁷. Kommissionen samarbetar redan med medlemsstaterna för att bygga kapacitet, identifiera utmaningar och dela bästa praxis på nationell nivå genom ömsesidigt lärande om AI inom vetenskapen⁶⁸.

Åtgärder och investeringar på medlemsstatsnivå är avgörande för strategins framgång. Medlemsstaterna behöver tillgodose sina specifika behov och agera som multiplikatorer för EU:s insatser inom sina respektive FoI-system, eftersom cirka 90 procent av den offentliga forskningsfinansieringen i EU kommer från nationell nivå⁶⁹. Dessa investeringar ska bygga vidare på den europeiska vetenskapens styrkor – samarbete, akademisk frihet och ansvarsfull användning av AI. Kommissionen och medlemsstaterna kan sträva efter att samordna sina agendor för forskningsfinansiering av AI inom vetenskapen⁷⁰.

Åtaganden och vägledning på politisk hög nivå behövs för att säkerställa att initiativ för AI inom vetenskapen är i linje med övergripande politik och prioriteringar på europeisk och nationell nivå. Samordnad och anpassad politik på både EU- och medlemsstatsnivå bör stödja och bana väg för att universitet, forskningsorganisationer m.fl. kan påskynda införandet av AI inom vetenskapen genom mer riktade åtgärder. Samordningsinsatserna bör främja en kultur av delat ansvar och samverkansbaserad

---

⁽⁶⁷⁾ [”Mot en EU-strategi för artificiell intelligens inom vetenskap” – rådets slutsatser](#), godkända den 23 maj 2025.

⁽⁶⁸⁾ [”Mutual Learning Exercise on National Policies for AI in Science”](#).

⁽⁶⁹⁾ All finansiering på EU-nivå av offentlig FoU utgör omkring en tiondel av de samlade offentliga FoU-utgifterna i unionen, [The future of European competitiveness: In-depth analysis and recommendations](#).

⁽⁷⁰⁾ Med iakttagande av artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och tillämpliga regler för statligt stöd.

styrning. Fler nationella AI-strategier bör innehålla konkreta åtgärder för att stödja AI inom vetenskaplig forskning⁷¹.

Samordningen kommer att ske inom styrningen av det europeiska forskningsområdet⁷² som en del av dess politiska agenda 2025–2027⁷³. Samordning på tjänstemannanivå med medlemsstater, länder associerade till Horisont Europa och FoI-intressenter kommer att säkerställa att tekniska aspekter av AI inom vetenskapen behandlas grundligt. Arbetet ska ligga i linje med den kommande rättsakten om det europeiska forskningsområdet och dess övergripande strategiska mål. Det kommer att stödja och underlätta utformningen och utvecklingen av Raise samt ländernas framtida deltagande.

Såsom rekommenderas i Heitor-rapporten⁷⁴ **ska denna samordning stödjas av en övervakningsmekanism** som möjliggör inriktning och snabb anpassning av relevanta policyer och investeringar. Mekanismen ska följa utvecklingen i forskarnas införande av AI på internationell nivå med nyckelprestationsindikatorer såsom vetenskapliga publikationer, viktiga grundmodeller i utvalda vetenskapliga discipliner och deras inbördes kopplingar, strategiska möjliggörande datamängder samt andra aspekter (kompetens, utbildning och uppstarts företag). Resultaten integreras i det observationsorgan som aviseras i strategin för AI-tillämpningar.

Kommissionen kommer att

- samordna styrningen av det europeiska forskningsområdet med medlemsstater, associerade länder och FoI-intressenter, bl.a. genom den särskilda åtgärden om AI inom vetenskapen,
- övervaka införandet av AI inom vetenskapen med hjälp av indikatorer och mått.

Internationellt samarbete

EU strävar efter att utforma användningen av AI inom vetenskapen så att den är öppen, människocentrerad och förankrad i vetenskaplig spetskompetens inom ramen för EU:s övergripande AI-politik och i synergi med strategin för AI-tillämpningar. EU vill ta en ledande position i att samordna teknisk utveckling med grundläggande rättigheter och att främja denna vision internationellt. Internationellt samarbete stöder därmed både EU:s öppna strategiska autonomi och ambitionen att forma globala standarder. EU:s förmåga att leda ansvarsfullt på området beror på förmågan att samarbeta med partner som delar EU:s principer och aktivt påverka AI-användningen inom vetenskapen.

Denna hållning bygger på EU:s prioriteringar för internationellt engagemang inom AI-politiken och befintliga strategiska ramar, t.ex. den internationella digitala strategin för Europeiska unionen⁷⁵ (med målet att forma den globala digitala agendan utifrån öppenhet, inkludering och rättigheter), EU:s globala ansats till forskning och innovation⁷⁶, associeringsavtalen om Horisont Europa samt vetenskaps- och teknikavtal med tredjeländer – under förutsättning att de är i linje med AI-strategins prioriteringar för internationellt samarbete – vilka har lagt grunden för värdebaserat och ömsesidigt gynnsamt FoI-samarbete. Detta kan också förankras i pågående regional politisk dialog

(71) Baserat på OECD AI Policy Observatory 2024, avsnitt i Bianchini m.fl., *Artificial intelligence in science – Promises or perils for creativity?*, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/6693925>.

(72) Europeiska styrelsen för artificiell intelligens – inrättad genom förordningen om artificiell intelligens – kommer att vara nära kopplad till och hållas informerad om det europeiska forskningsområdets verksamhet.

(73) [Rådets rekommendation om den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027](#).

(74) [Align, act, accelerate – Research, technology and innovation to boost European competitiveness](#), 2024.

(75) Europeiska kommissionen, COM(2021) 252 final, om den globala strategin för forskning och innovation – Europas strategi för internationellt samarbete i en föränderlig värld.

(76) https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2021-05/ec_rtd_com2021-252.pdf.

och vetenskapsdiplomati, där AI inom vetenskapen kan integreras, när detta överensstämmer med prioriteringarna för internationellt samarbete i EU:s AI-strategi.

Ett fördjupat internationellt engagemang måste åtföljas av skyddsåtgärder, och öppenhet behöver balanseras med vaksamhet mot oönskad tekniköverföring och beroenden inom strategiskt viktiga områden. Forsknings säkerhet är därför en nyckelkomponent i detta angreppssätt i linje med den europeiska strategin för ekonomisk säkerhet, den internationella digitala strategin och EU:s globala ansats till forskning och innovation. EU når ut till betrodda partner, förstärker sitt inflytande och ser till att globala regler och standarder speglar EU:s vision och strategiska intressen. Denna insats kompletterar medlemsstaternas bilaterala samarbeten och stärker EU:s gemensamma ståndpunkt i multilaterala forum såsom G7, G20, Unesco och OECD och den multilaterala dialogen om principer och värden.

Denna ansats bidrar till ett globalt sammanlänkat men strategiskt autonomt europeiskt forskningsområde, där **vetenskapligt samarbete stöder EU:s konkurrenskraft och globala ansvar**.

Kommissionen kommer att

- ta upp specifika frågor om AI inom vetenskapen med relevanta tredjeländer och regioner inom ramen för EU:s övergripande internationella AI-engagemang i linje med prioriteringarna och inom befintliga ramar,
- samarbeta via befintliga regionala politiska dialoger om forskning och innovation för att fastställa gemensamma prioriteringar, samfinansiera användningen av AI i forskningsprojekt samt främja kapacitetsuppbyggnad och ömsesidigt lärande i användningen av AI inom vetenskapen i linje med prioriteringarna för internationellt samarbete i EU:s AI-strategi,
- främja EU:s principer och värden samt standarder för ansvarsfull användning av AI inom vetenskapen i relevanta multilaterala forum och internationella organisationer i linje med prioriteringarna för internationellt samarbete i EU:s AI-strategi.

4. AI INOM VETENSKAPEN I NYCKELSEKTORER: ILLUSTRATIVA EXEMPEL

Avancerade material och bioteknik är europeiska FoI-prioriteringar och nyckelsektorer med stark vetenskaplig grund där AI har stor potential (identifierat i handlingsplanen för AI-kontinenten). Andra sektorer för AI-tillämpningar behandlas i strategin för AI-tillämpningar.

AI för utformning av avancerade material

AI kan möjliggöra genombrott i hela livscykeln för avancerade material – från upptäckt⁷⁷ till tillverkning – och även stödja avancerade tillverkningsmetoder (vidareutvecklade i strategin för AI-tillämpningar) för att bygga en industriell bas som är interoperabel mellan civil sektor och försvarssektor.

Avancerade material uppvisar överlägsna egenskaper eller prestanda jämfört med konventionella material. De används ofta i spjutspetsstillämpningar (t.ex. elektronik, energi, biomedicinsk teknik eller rymdteknik) och är en kritisk teknik för EU:s ekonomiska säkerhet. Den globala marknaden för avancerade material kan grovt uppskattas till cirka fem biljoner euro, där EU står för 25 procent. Materialvetenskap är ett av de områden där

⁽⁷⁷⁾ Mer information om AI och materialupptäckt finns i *The Role of Artificial Intelligence in Scientific Research – A Science for Policy, European Perspective*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2025, JRC143482, DOI: 10.2760/7217497.

AI tas i bruk snabbast (med en årlig tillväxt på nära 50 procent) eftersom AI avsevärt kan minska tids- och resursåtgången i industriell produktion och förkorta time to market. Kombinationen av AI och robotteknik i slutna syntessystem skulle kunna utföra ny materialidentifiering och materialvalidering mer än 1 000 gånger snabbare än konventionell teknik⁷⁸.

Efterfrågan på innovativa avancerade material väntas öka exponentiellt. Kommissionen kommer under 2026 att lägga fram en rättsakt om avancerade material som ger en ram för hela livscykeln – från forskning till tillverkning och användning. I Horisont Europas arbetsprogram 2025 förutses inrättandet av en gemensam materialportal – en sammankopplad digital infrastruktur för FoU om avancerade material – vilket understryker detta teknikområdes stora omvandlingspotential.

AI för bioteknik

Bioteknik är en nyckelsektor för EU:s ekonomiska konkurrenskraft. Den kan erbjuda lösningar på viktiga frågor som människors hälsa, klimatförändringar och livsmedelsförsörjningen⁷⁹, och är ett kritiskt teknikområde för EU:s ekonomiska säkerhet⁸⁰. Biotekniksektorn i EU står för nära 65 miljarder euro i omsättning och 300 000 sysselsatta⁸¹. Kommissionen avser att föreslå en rättsakt om bioteknik inom en nära framtid.

AI förändrar snabbt biotekniken och driver på allt från läkemedelsupptäckt till precisionsjäsning. Biologiska AI-modeller används för att analysera komplexa biologiska system, förutsäga biomolekyler 3D-struktur⁸² utan tidskrävande experiment och till och med generera nya biologiska agens från grunden. Antalet biologiska AI-modeller ökar snabbt och växer i storlek och kapacitet⁸³. Även om EU kan förlita sig på ett utmärkt ekosystem för bioteknikforskning utvecklas ledande biologiska AI-modeller till största delen utanför EU och av privata aktörer⁸⁴.

Bioteknikforskningen står fortfarande inför flera utmaningar för att till fullo kunna utnyttja AI. Datainteroperabiliteten måste förbättras, och mycket stora mängder biologiska data av olika slag – från olika organisationer, geografiska ursprung och experimentupplägg – behöver integreras. De snabba framstegen i AI-modellernas kapacitet och deras potential för dubbla användningsområden ökar också risken för missbruk av tekniken, vilket kräver särskilda riskreducerande skyddsåtgärder⁸⁵. Det behövs nära samarbete mellan AI-experter, biologer, kemister, kliniska forskare, etiker och beslutsfattare tillsammans med robusta metoder för att utvärdera och stärka AI:s säkerhet, skydd och tillförlitlighet⁸⁶.

⁽⁷⁸⁾ Maqsood, A., Chen, C. och Jacobsson, T.J., ”The Future of Material Scientists in an Age of Artificial Intelligence”, *Advanced Science* (Weinheim), maj 2024, 11(19):e2401401, 10.1002/advs.202401401.

⁽⁷⁹⁾ [COM\(2024\) 137 final](#).

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2023/2113>.

⁽⁸¹⁾ Uppgifter för 2022, https://datam.jrc.ec.europa.eu/datam/mashup/LIFE_SCIENCES_SECTORS/ och <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC142396>.

⁽⁸²⁾ Mer information om AI och biomolekyler 3D-strukturer finns i *The Role of Artificial Intelligence in Scientific Research – A Science for Policy, European Perspective*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2025, JRC143482, 10.2760/7217497.

⁽⁸³⁾ <https://epoch.ai/blog/announcing-expanded-biology-ai-coverage>.

⁽⁸⁴⁾ [AI Index Report 2024 – Artificial Intelligence Index](#), <https://epoch.ai/blog/announcing-expanded-biology-ai-coverage>.

⁽⁸⁵⁾ Leverantörer av AI-modeller för allmänna ändamål ges ytterligare vägledning om riskbedömning och riskreducering på modellnivå i förordningen om artificiell intelligens, förfarandereglerna och riktlinjerna om skyldigheternas omfattning.

⁽⁸⁶⁾ Gómez-González, E. och Gómez, E., [Artificial intelligence for healthcare and well-being during exceptional times: a recent landscape from a European perspective](#).

EU har redan lanserat flera initiativ som kan främja införandet av AI i bioteknisk forskning. Dit hör strategin för europeisk livsvetenskap⁸⁷, EU:s datastrategi för att skapa en inre marknad för data (inklusive hälsodata via det europeiska hälsodataområdet)⁸⁸ samt de AI-fabriker för livsvetenskaperna som presenteras i handlingsplanen för AI-kontinenten⁸⁹.

5. SLUTSATSER

Det ökade införandet av AI inom vetenskapen kommer att få djupgående vetenskapliga, ekonomiska och sociala konsekvenser: det kommer att påskynda upptäckter och stimulera ekonomisk tillväxt samt radikalt omvandla hela branscher och skapa nya. Kommissionen är fast besluten att ta till vara AI:s kraft inom vetenskapen, stärka EU:s ledande ställning inom vetenskapen och bana väg för en ny era av konkurrenskraft.

Den europeiska strategin för AI inom vetenskapen bygger på befintliga europeiska styrkor och inbegriper ett tydligt europeiskt AI-angreppssätt. Det föreslås åtgärder för att stödja och ytterligare stärka europeisk spetskompetens inom AI-stödd vetenskap så att forskarna får större möjligheter och genombrott kan drivas fram. Flaggskeppsinitiativet, som förkroppsligar dessa ambitioner, är Raise, ett virtuellt europeiskt institut som ska samla resurser, expertis och talang för att utveckla AI-vetenskapen.

Genomförandet av strategin är endast möjligt i nära samarbete med medlemsstater, associerade länder, forskarsamhället och andra intressenter, där styrningen huvudsakligen sker inom ramen för det europeiska forskningsområdet. Samstämmighet med andra AI-strategier och AI-initiativ kommer att säkerställas och bidra till den övergripande europeiska AI-styrning som föreslås i strategin för AI-tillämpningar, nämligen samordning på medlemsstatsnivå genom Europeiska styrelsen för artificiell intelligens.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet, Europeiska rådet, Europeiska unionens råd och berörda parter att stödja den europeiska strategin för AI inom vetenskapen och aktivt bidra till att genomföra de initiativ som presenteras. **En uppföljningsram för politiken kommer att utvecklas för att mäta framstegen** mot strategins mål. Kommissionen kommer att rapportera om genomförandet av strategin senast vid utgången av 2027.

I den pågående globala kapplöpningen om AI erbjuder användningen av AI inom vetenskapen EU en möjlighet att lägga grunden för framtida innovation och konkurrenskraft – inom AI och långt därutöver. Vi kan ta tillfället i akt genom att förena krafterna, tillämpa det europeiska angreppssättet för AI och skapa ny dynamik i vårt ekosystem för vetenskaplig spetskompetens i världsklass.

⁽⁸⁷⁾ [Meddelandet Välj Europa för livsvetenskaperna, COM\(2025\) 525 final.](#)

⁽⁸⁸⁾ [EU:s datastrategi.](#)

⁽⁸⁹⁾ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/ai-continent_sv.

BILAGA I: SAMMANFATTNING AV ÅTGÄRDER

	Åtgärder
Resursen för AI-vetenskap i Europa (Raise)	<ul style="list-style-type: none"> • Lansera pilotprojektet för Raise vid toppmötet om AI inom vetenskapen (fjärde kvartalet 2025) • Säkerställa en inledande samordning för AI inom vetenskapen inom Raise (fjärde kvartalet 2025) • Samarbeta med medlemsstater och den privata sektorn för att bygga upp Raise (2028) • Inrätta en akademisk högnivågrupp (fjärde kvartalet 2025)
Spetskompetens och talang	<ul style="list-style-type: none"> • Finansiera doktorandnätverk om AI inom vetenskapen för att utbilda nästa generation forskare (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025) • Finansiera tematiska expertnätverk om AI inom vetenskapen (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025) • Uppdatera <i>Living guidelines on the responsible use of generative AI in research</i> och andra etikrelaterade operativa riktlinjer och stödmaterial (löpande) • Skapa ett AI-utvärderingsnav för att övervaka och utvärdera AI-modeller och AI-system inom strategiskt viktiga vetenskapsfält (2027)
Beräkningskapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa särskild tillgång till AI-gigafabriker för EU:s forskare och uppstartsföretag, inklusive för specifika mål inom Horisont Europa Horisont Europa investerar upp till 600 miljoner euro (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025) • Vidareutveckla AI-beräkningsresurserna för vetenskap genom AI-fabrikerna
Data	<ul style="list-style-type: none"> • Stödja utformningen av datalabb och deras koppling till de gemensamma europeiska dataområdena, särskilt det europeiska öppna forskningsmolnet, för att säkerställa ändamålsenlighet för vetenskaplig forskning (2026) • Hjälpa forskare att kartlägga strategiska dataluckor samt samla in, kvalitetssäkra och integrera datamängderna som behövs genom Raise-nätverken (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025) • Ta fram ytterligare underlag om behovet av att förbättra tillgången till och återanvändningen av offentligt finansierade forskningsresultat samt om användningen av publikationer och data för vetenskapliga ändamål (fjärde kvartalet 2025)
Forskningsfinansiering	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulera och samordna investeringar i AI inom vetenskapen genom en investeringsagenda för AI inom vetenskapen i Horisont Europas arbetsprogram 2026–2027 (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025) • Sträva efter att fördubbla Horisont Europas investeringar i AI och i AI inom vetenskapen senast 2028 • Finansiera laboratorieautomatisering samt utveckling och uppdatering av vetenskapliga grundmodeller (Raise-pilotprojekt) (fjärde kvartalet 2025)
Samarbete och samordning	<p><u>Samarbete med den privata sektorn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anordna toppmöten om AI inom vetenskapen (första i Köpenhamn 3–4 november 2025 under det danska ordförandeskapet) (fjärde kvartalet 2025) • Starta en kampanj för att uppmuntra utfästelser från privata företag (2026) • Analysera konsekvenserna av förordningen om artificiell intelligens för forskarsamhället (fjärde kvartalet 2025) <p><u>Samordning med medlemsstaterna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordna styrningen av det europeiska forskningsområdet med medlemsstater, associerade länder och FoI-intressenter genom den särskilda åtgärden för AI inom vetenskapen (fjärde kvartalet 2025)

	<ul style="list-style-type: none"> • Övervaka införandet av AI inom vetenskapen med hjälp av indikatorer och mått (2026) <p><u>Internationellt samarbete</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta upp specifika frågor om AI inom vetenskapen med relevanta tredjeländer och regioner (fjärde kvartalet 2025) • Samarbeta genom befintliga regionala politiska dialoger om forskning och innovation (fjärde kvartalet 2025) • Främja EU:s värden och standarder för ansvarsfull AI inom vetenskapen i multilaterala forum (2026)
--	--